

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: BORDÁSNÉ MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Általános Iskola, Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó első világra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2016/17. ORSZÁGOS DÖNTŐ 4. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár
SZŐCSNÉ ANTAL IRÉN általános iskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Melyik melléknév felel meg a mesecímekben szereplő melléknevek valamelyikének?

*A rest macska / A hiú király /
A nyelvés királykisasszony / A bugyuta ember*

- (A) gyáva (B) szószátyár (C) naplopó (D) öntelt (E) ravasz
2. Kire mondjuk, hogy *kimutatja a foga fehérét*? Mit jelent ez a szólás?
(A) nagyon örül valaminek (B) büszke valamire
(C) kifejezi a lenézését (D) bebizonyítja a kiválóságát
(E) kimutatja igazi énjét, gonosz szándékát
3. Azokat a felsorolásokat jelöljétek meg, amelyek minden tagját *ly*-nal írjuk!
(A) fo . ó, bo . gó, apá . (B) harká . , bago . , seregé .
(C) erké . , esé . , esté . (D) ibo . a, zsá . a, gó . ahír
(E) biva . , bor . ú, la . hár
4. Melyik szó két egymás melletti mássalhangzója közé lehet egy betűt úgy beilleszteni, hogy egy újabb értelmes szót kapjunk? (Pl.: *mert* → *merít*)
(A) alkot (B) kulcs (C) szólt (D) jelent (E) sajt
5. Betűrend szerint soroltunk fel szavakat. Melyik felsorolás hibás?
(A) Emese, Emma, Emőke, Erika (B) Tibor, Tiborc, Tivadar, Titusz
(C) kar, karó, kár, káró, karcsú (D) erény, erő, eső, esernyő
(E) vad, vadász, vadliba, vadkacsa
6. Mely testrészek hiányoznak a szólásokból?
...on csípi k fő a ...e nagy ...on él ...ére vesz nincs ...ére
(A) fül (B) váll (C) láb (D) fej (E) nyak
7. Rokon értelmű mellékneveket soroltunk fel hiányosan. Egészítsétek ki őket, majd azt jelöljétek meg, amelyekkel folytatható a felsorolás!
t . rm . te . , ó . . ás . , mé . e . es
(A) erős (B) szilárd (C) rettenthetetlen
(D) jókora (E) kitartó
8. Mely keresztnevek betűiből lehet egy újabb szót kirakni az összes betű felhasználásával?
(A) TERÉZ (B) ÁKOS (C) GÁBOR (D) GYULA (E) NÓRA

9. Mely szavakba lehet a kipontozott helyre egy állat nevét beírni úgy, hogy értelmes szót kapjunk? (A pontok száma megfelel a hiányzó betűk számának; a kétjegyű mássalhangzókat két pont jelöli.) Példa: pa.... → paróka

(A) lab...gás (B) la...ság (C) l..eg (D) legy.. (E) le...r

10. Az *eltáncolt papucsok* című meséből idézünk egy részletet. Mit jelent a benne szereplő **alattomban** szó?

„A juhászlegény meghúzódott az ajtó sarkánál, s alattomban még el is kapta a kicsi királykisasszonyt, s egyet-kettőt fordult vele.”

(A) váratlanul (B) sebtében (C) sötétben
(D) titokban (E) azalatt

11. Egészítsétek ki a hiányzó betűkkel az alábbi kifejezéseket, majd jelöljétek meg a népmesékbe illőket!

(A) h _ m _ b _ n _ s _ l _ p _ g _ cs _ (B) h _ t _ e _ ű _ g _ i _ f _ a _ á _
(C) _ p _ r _ n _ i _ s _ t _ n _ e _ (D) k _ r _ a _ a _ k _ m _ l _ c _
(E) k _ cs _ l _ b _ n _ f _ r _ ó _ k _ s _ é _

12. Melyik állatnév illik a felsorolt szavak valamelyikéhez?

-türelem -bál -szorgalom -foci

(A) nyest (B) birka (C) vakond (D) gólya (E) pók

13. Mely párok felelnek meg egy-egy oda-vissza olvasható hárombetűs szónak? (Például: akadály – bő → **gát – tág**)

(A) függ – kapuban a labda! (B) végtag – tesz (C) csupán – szőlőinda
(D) vakond teszi – csúf (E) szemmel érzékel – nagyobb edény

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

14. Milyen emberre mondjuk azt, hogy *minden hájjal megkent fickó*? És vajon mi lehet ennek a szólásnak az eredete? Hogyan függhet össze a jelentésével?

a) Adjátok meg a szólás jelentését!
b) Találjatok ki egy történetet, amely megmagyarázza a szólás keletkezését!